GOIB CONSELLERIA PRESIDÈNCIA, FUNCIÓ PÚBLICA I IGUALTAT
ESCOLA BALEAR ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

UNITAT 7

RECERCA I GESTIÓ D'INFORMACIÓ A INTERNET I AL CORREU ELECTRÒNIC

CONTINGUTS

7. GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

Autoria: Ramon Riba Àlvarez i Antoni Joan Colombás
Data d'elaboració: 2019
Aquesta obra es difon mitjançant la llicència Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License.

INTRODUCCIÓ

Com hem vist a un tema anterior, tenim al nostre abast una gran quantitat d'eines (diferents navegadors) per realitzar cerques d'informació en diferents formats (planes web, imatges, vídeos, etc.) i també diferents estratègies de cerca (cerques exactes, cerques amb exclusió de termes, cercar a un lloc específic, etc.). Amb això tindrem coberta la necessitat de recerca d'informació puntual i moltes vegades ens serà més que suficient.

Per les nostres inquietuds personals i professionals és més que probable que al llarg del temps trobem diferents planes web que resultin del nostre interès i que anem consultant de manera periòdica amb la intenció de trobar-hi actualitzacions i nous continguts. Veurem que la freqüència d'actualització de les planes és completament diferent. En tindrem que ho faran un cop al dia, d'altres que ho poden fer cada 2 o 3 dies i inclús d'altres que ho poden fer vàries vegades al dia. La nostra estratègia en aquest casos pot ser anar cercant a totes les planes noves actualitzacions cada dia o anar-hi de tant en tant. En cap dels dos casos l'estratègia serà bona: La primera farà que consumim molt de temps i segurament moltes vegades no trobarem nous continguts i la segona ens durà a que no tindrem els continguts quan són recents.

Tot això ha duit a la necessitat de crear un nou model de cerca basat en la subscripció i no en la cerca activa. El concepte és molt senzill: que la informació del nostre interès, vingui a nosaltres just quan estigui disponible en comptes d'anar nosaltres a cercar-la de manera periòdica. Veurem en aquest curs algunes de les eines que fan possible aquest paradigma i satisfaran la nostra necessitat d'informació actualitzada, al moment de produir-se i de manera desatesa.

Com també hem vist a l'apartat anterior, la quantitat d'informació disponible a la xarxa és quasi infinita i la informació hi és perquè algú la publica. Potser nosaltres tenim la inquietud de divulgar continguts que pensem que poden ser d'interès i per això veurem que tenim eines que ens facilitaran aquesta tasca. En concret entrarem amb una mica de detall en la creació de blogs, que a la seva vegada possibiliten el model de subscripció al que ens hem referit anteriorment.

Per acabar amb el referit a la gestió de la informació ens referirem a les eines de gestió de la informació al núvol que ens serviran per tenir a la nostra disposició, en qualsevol lloc i instant de temps, tot allò que hem anat recopilant al llarg del temps i que forma part de la nostra base de coneixement. A més veurem que aquestes eines ens faran possible editar en línia aquesta informació i inclús compartir-la amb les persones que nosaltres definim.

7.1. Subscripció a la informació

Ja hem avançat abans en què consisteix el model de subscripció a la informació i bàsicament la idea és que la informació, que nosaltres volem, vingui a nosaltres just es creï.

Com en quasi tot a dia d'avui, les opcions i eines al nostre abast són moltíssimes. Tenim models basats en RSS, altres en Atom, altres amb Google, xarxes socials, notificacions web, etc. Totes elles tenen avantatges i inconvenients i finalment l'elecció serà un tema molt personal i dependrà de les nostres necessitats, interessos, gustos, experiències, etc. En aquest curs ens focalitzarem en RSS i Atom ja que són tecnologies que no són de ningú i per tant són de tothom i no depenen de cap empresa. Xerrarem de les subscripcions de Google ja que sí bé, depenen d'una empresa, avui quasi tothom te un compte de Google i també emprarem eines de Google per exemplificar les diferents tecnologies que veurem al llarg del curs. Finalment, farem una menció a les notificacions web.

7.1.1. RSS

RSS és l'acrònim de *Really Simple Sindication* i és un format d'intercanvi d'informació que compleix l'estàndard XML. (XML és un format d'intercanvi d'informació entre dispositius i aplicacions). Data de l'any 2000 i per tant és molt madur i utilitzat. S'empra per difondre informació actualitzada a usuaris que s'han subscrit a una font de continguts (per exemple, a la pàgina web d'un diari). A cada una de les noves entrades (notícies) que anem rebent se l'anomena *feed*. La icona emprada per les webs per indicar l'adreça del seu RSS sol ser

Com a usuaris d'RSS, per poder consultar aquesta informació ens hem d'instal·lar un programari específic o emprar alguna de les extensions disponibles als navegadors. És cert que antigament els navegadors duien incorporats el lectors però des de fa poc els han deixar de suportar. En qualsevol cas, tenim extensions de navegadors que ens permetran seguir emprant RSS.

En resum, per poder consultar continguts RSS necessitem que la plana web que ens interessa publiqui els seus continus en format RSS, un lector RSS i subscriure'ns a la plana web.

Altres models de subscripció es basen en el correu electrònic, com per exemple, els grups de difusió. Els avantatges d'RSS davant d'aquests són:

- SI donam el nostre correu, a més de rebre notícies és possible que rebem SPAM
- Donar-nos de baixa una vegada hem donat el nostre correu no és fàcil ni immediat

7.1.2. Atom

Es tracta d'una tecnologia molt semblant a RSS ja que també es basa en XML i amb el mateix paradigma. Una plana web ha de publicar els seus continguts en Atom, necessitem un client per llegir els continguts i ens haurem de subscriure als continguts.

Atom és posterior, any 2006, i tracta de millorar aspectes tècnics d'RSS. A nivell d'usuari, podríem dir que són pràcticament iguals. Per tant, te els mateixos avantatges que RSS en front els models de subscripció basats en el correu electrònic i també es tracta d'un estàndard obert que no depèn de cap empresa concreta.

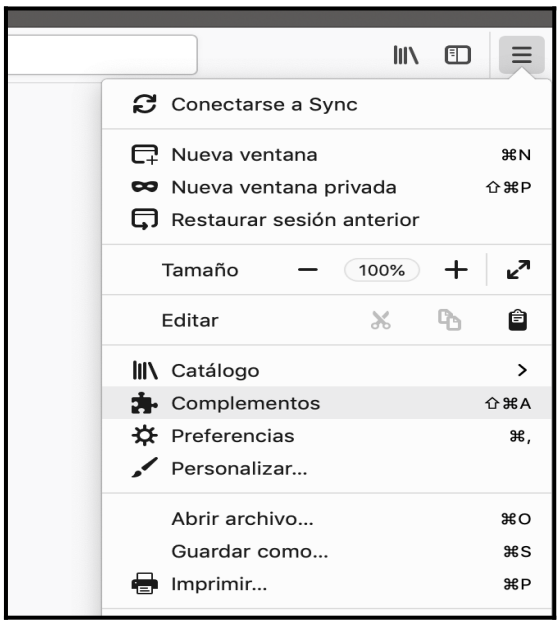
Com a lectors recomanats RSS i Atom citem els següents:

- Feedbro firefox add-on: Extensió de Mozilla Firefox.
- Feeder Chome extension: Extensió de Google Chrome.
- Feeder web (https://feeder.co): Versió web de Feeder.
- Feedlly web (https://feedly.com/): El lector web més emprat.
- rssowl (http://www.rssowl.org/#download): Aplicació que ens podem instal·lar al nostre PC.

Per mostrar gràficament com ens subscrivim a una font RSS emprarem l'extensió de Firefox i ens subscriurem a les notícies de «EL PAÍS». Desgranarem el procés en un conjunt de passes que seran:

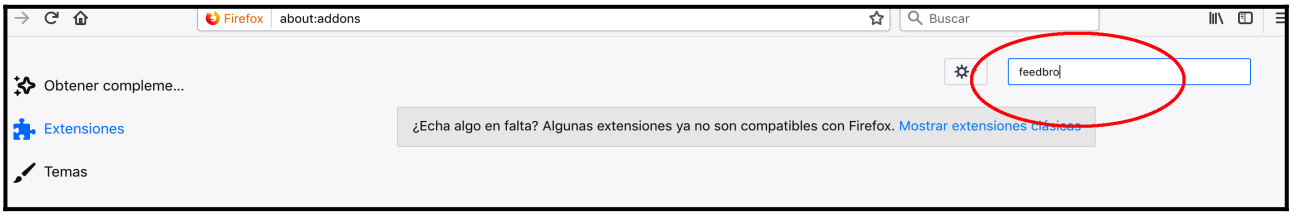
a) Com a punt de partida suposarem que tenim Mozilla Firefox. Si algú no el té se'l pot descarregar entrant a la seva plana web: www.mozilla.org

b) Afegirem l'extensió lectora RSS/Atom

A la part superior dreta del Firefox tenim el menú que ens permet anar a «Complementos»

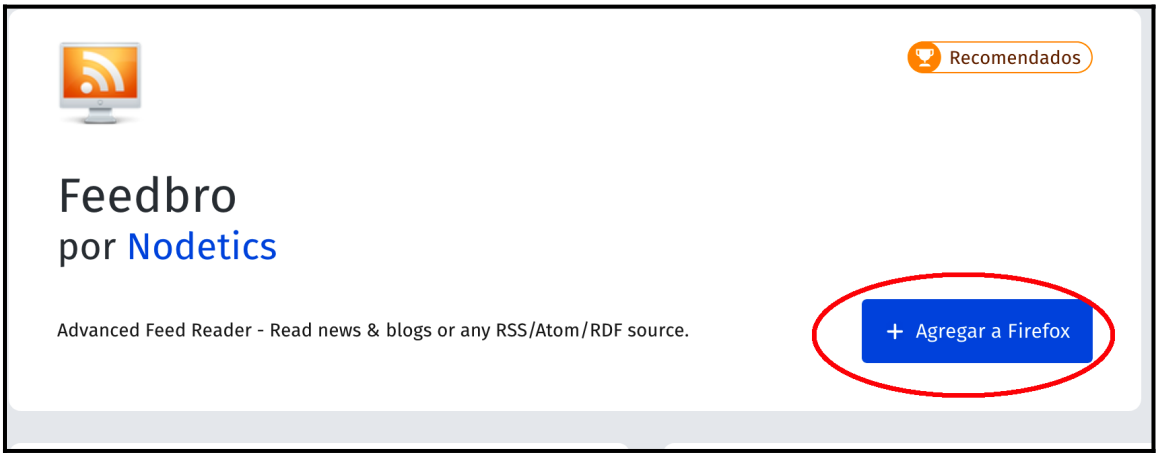
c) Cerquem «feedbro».

Clicam damunt «Feedbro».

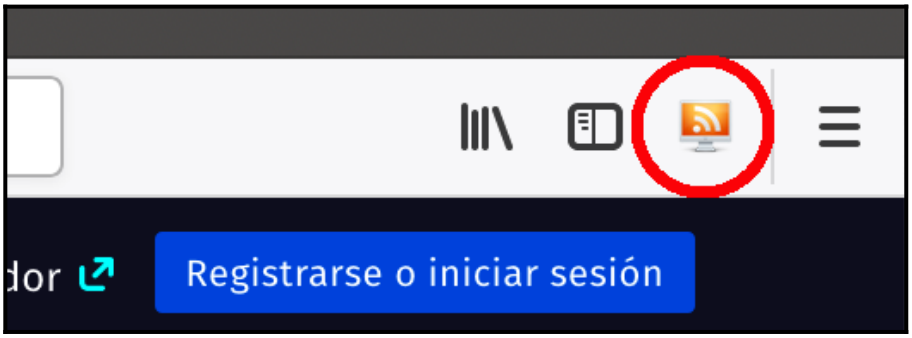

I l'agreguem a FireFox.

I ens sortirà un missatge de l'estil

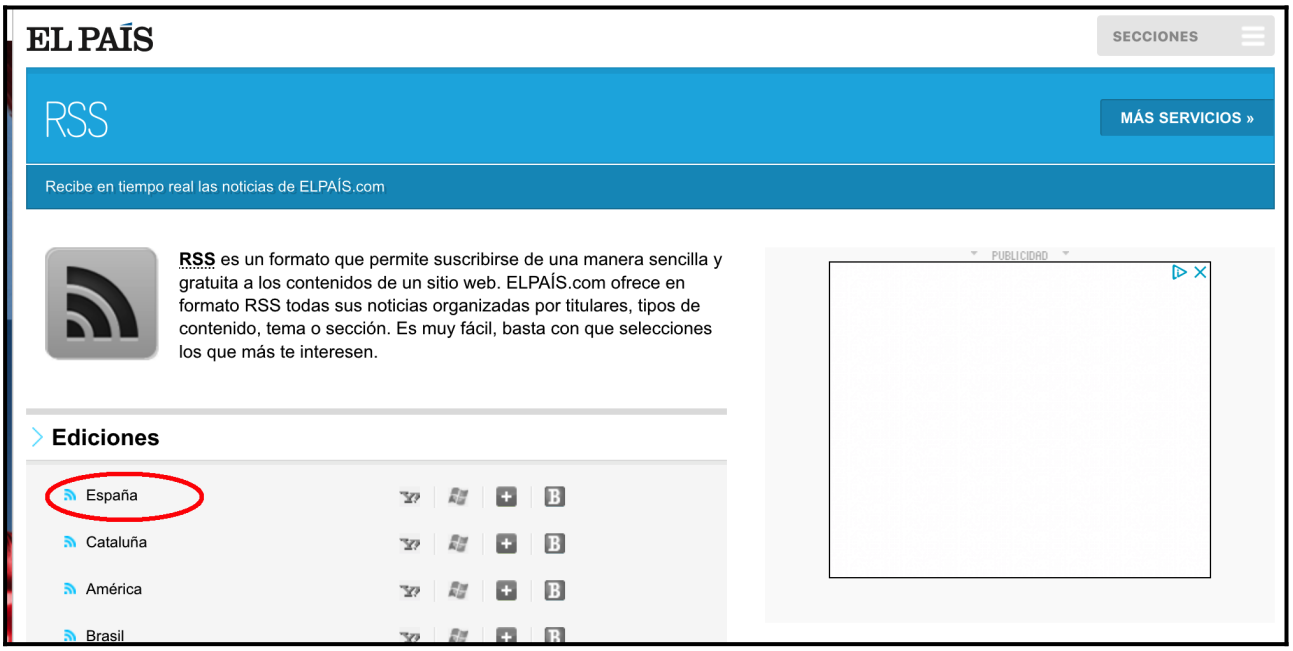
I a la part superior dreta veurem el nostre lector:

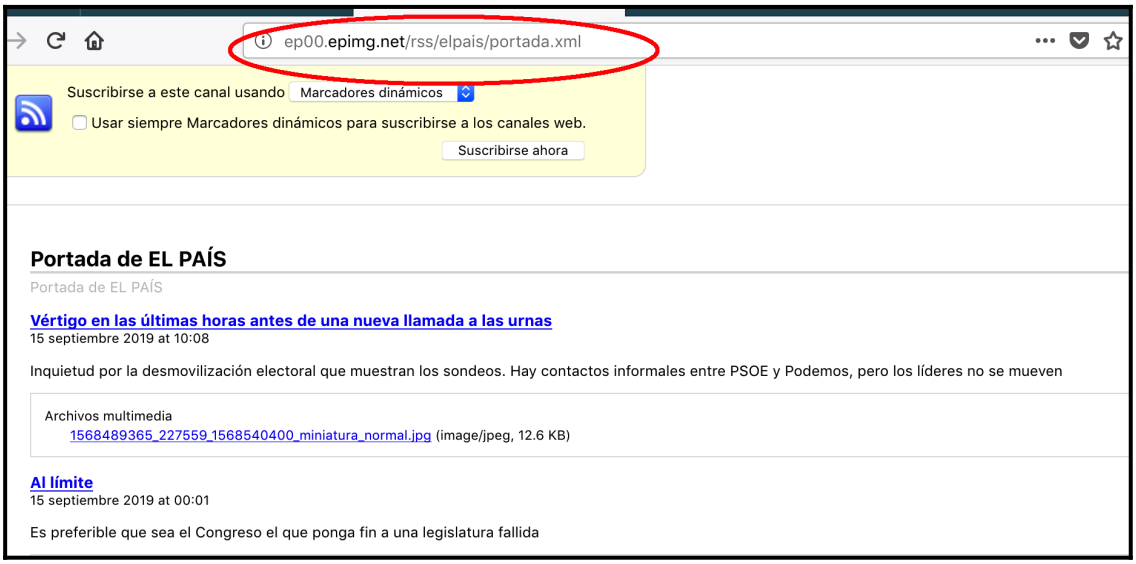
d) Anirem a «EL PAÍS» i cercarem on està l'adreça de la font RSS

Per fer aquesta passa podeu emprar les estratègies de cerca a Internet que hem vist a un tema anterior. Per si algú te problemes per arribar-hi l'adreça és: https://servicios.elpais.com/rss/

Arribarem a un plana com aquesta:

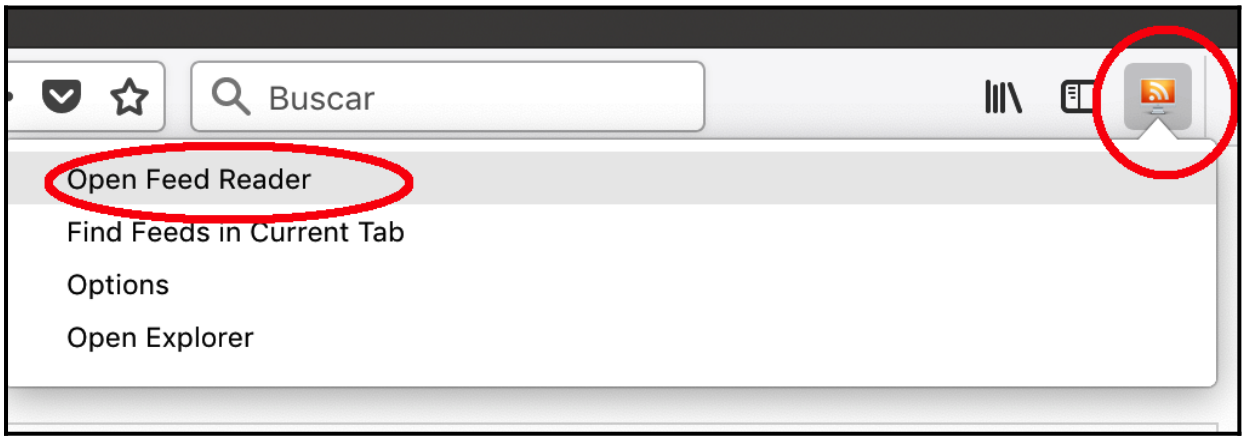

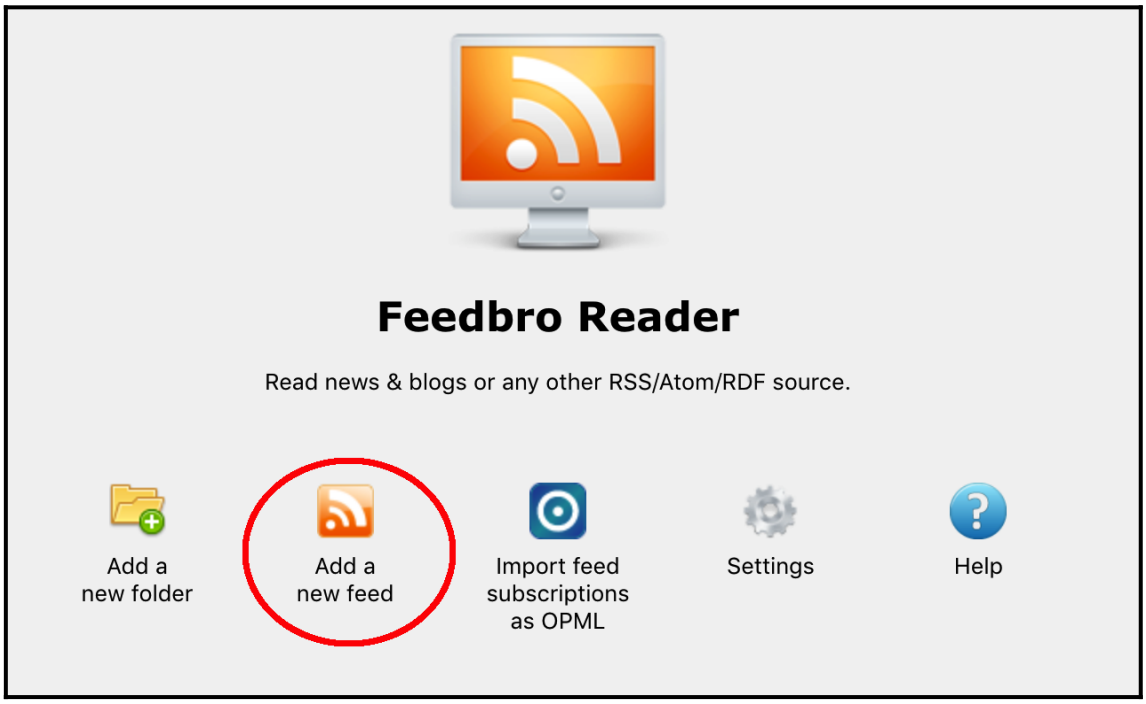
I farem clic damunt «España» i ens durà a l'adreça de subscripció. La copiarem (control + c, per exemple).

e) Afegirem l'adreça al lector

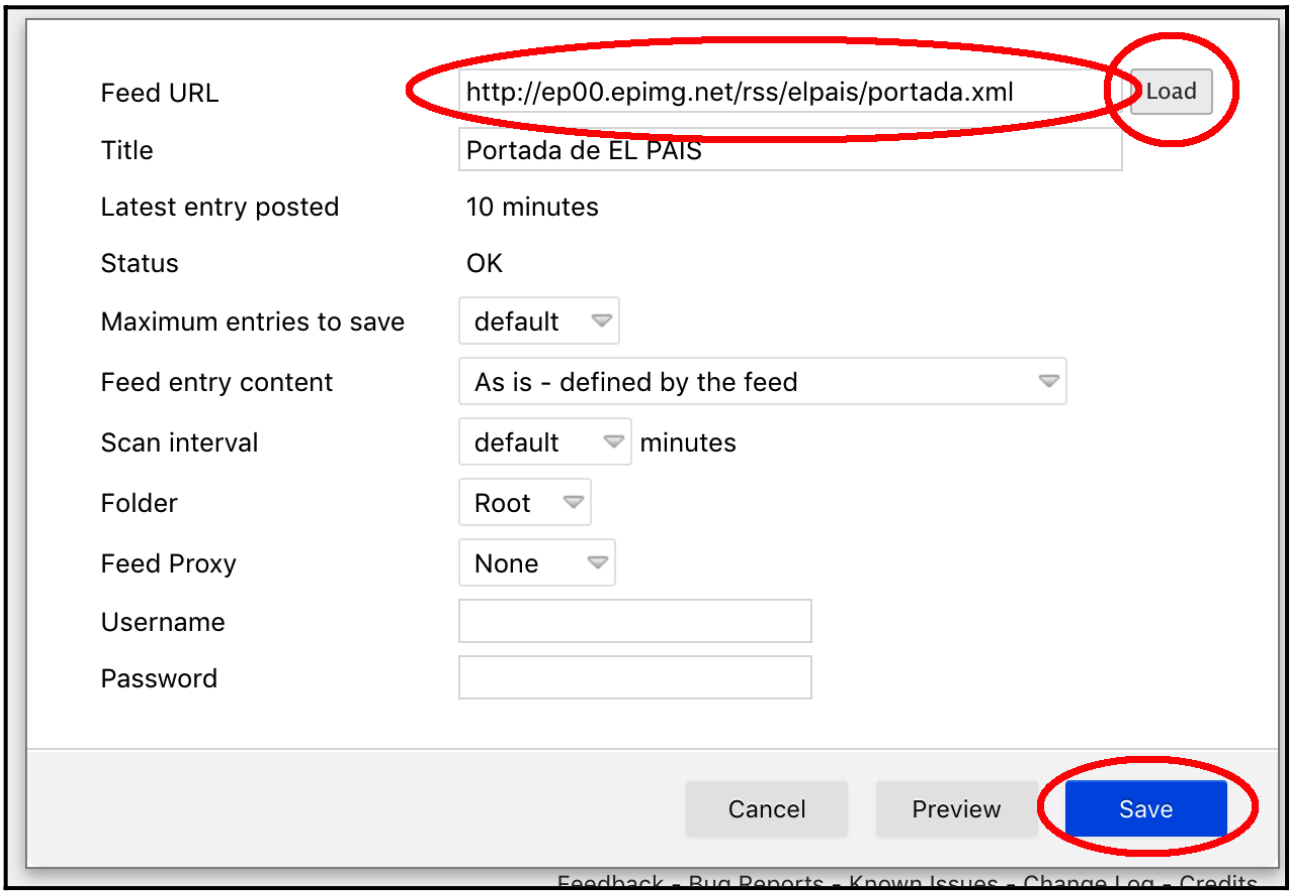
Anem al nostre Firefox, i clicam damunt el nostre lector i l'obrim.

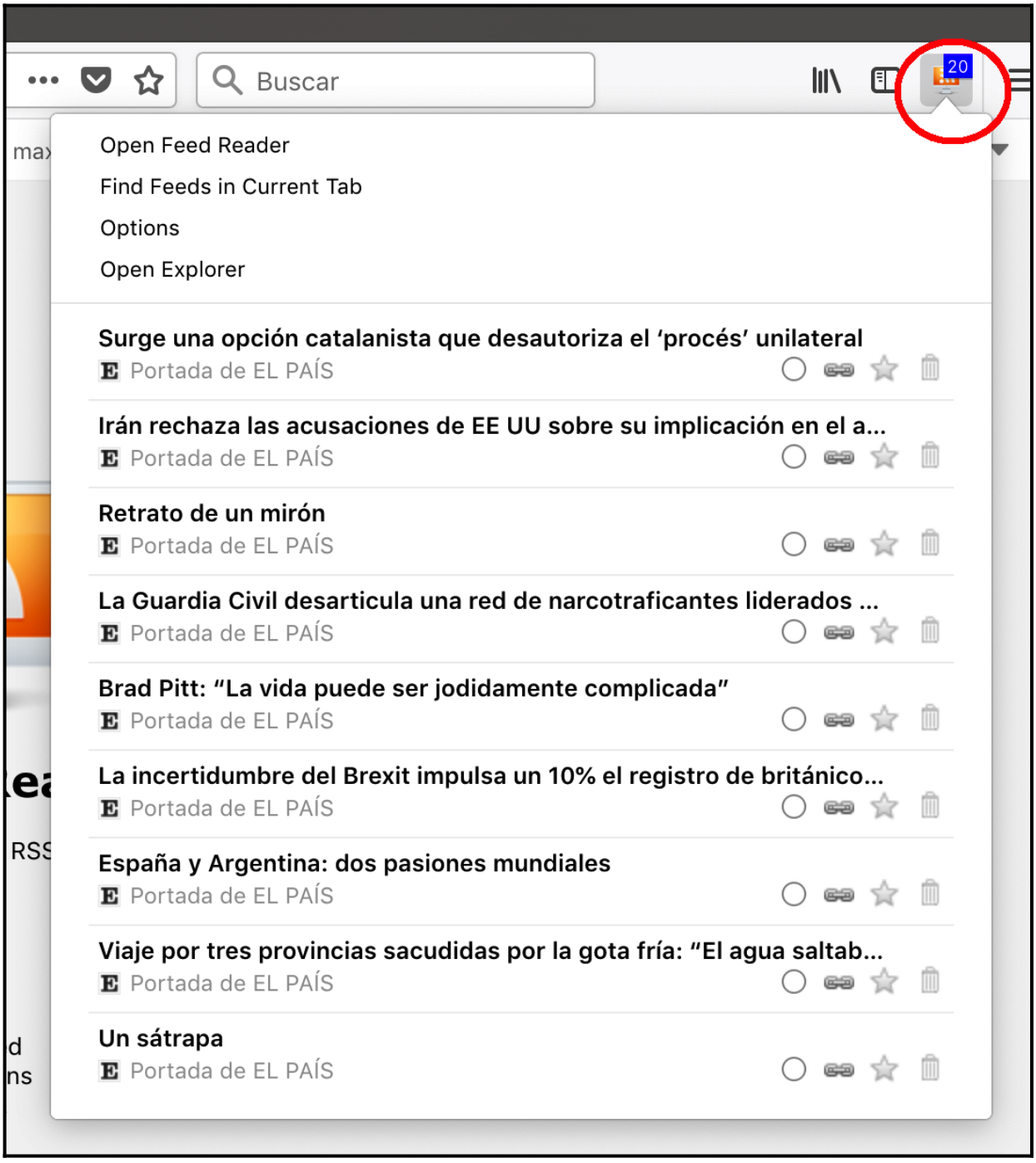
Afegim una subscripció.

Enganxem l'adreça que prèviament hem copiat, cliquem «*Load*» i ens durà la

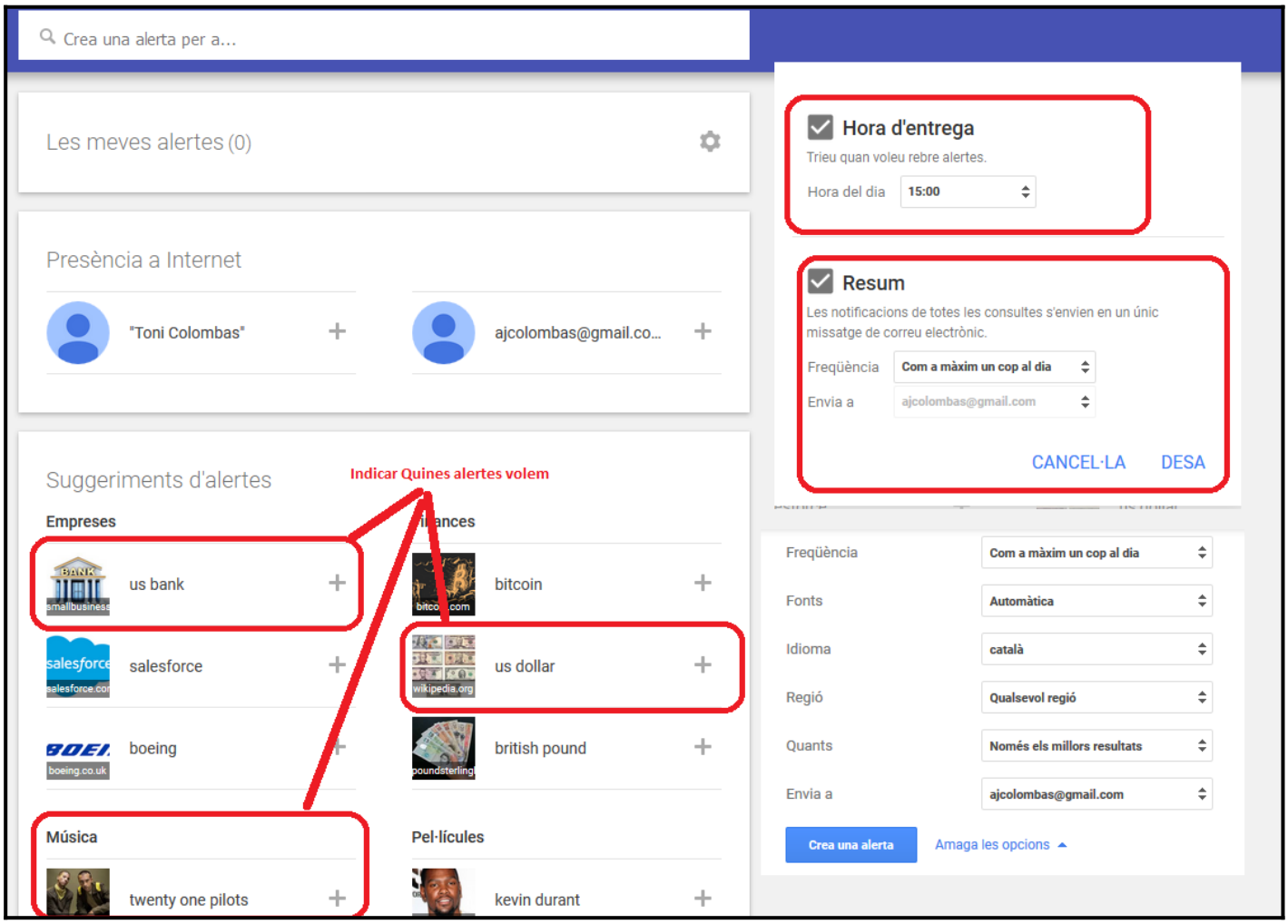
informació de la subscripció i finalment guardem (clicar «*Save*»).

Ja ho tenim. Veiem que tenim notícies sense llegir (quadrat blau) i si clicam les veiem.

Buscar
20
Open Feed Reader
Find Feeds in Current Tab
Options
Open Explorer
Surge una opción catalanista que desautoriza el 'procés' unilateral
Portada de EL PAÍS
Irán rechaza las acusaciones de EE UU sobre su implicación en el a...
Portada de EL PAÍS
Retrato de un mirón
Portada de EL PAÍS
La Guardia Civil desarticula una red de narcotraficantes liderados ...
Portada de EL PAÍS
Brad Pitt: "La vida puede ser jodidamente complicada"
Portada de EL PAÍS
La incertidumbre del Brexit impulsa un 10% el registro de británico...
Portada de EL PAÍS
España y Argentina: dos pasiones mundiales
Portada de EL PAÍS
Viaje por tres provincias sacudidas por la gota fría: "El agua saltab...
Portada de EL PAÍS
Un sátrapa
Portada de EL PAÍS

7.1.3. Alertes de Google

El cercador de Google té un servei d'alertes amb el qual es poden configurar les cerques de temes determinats i de fonts que hom triï. La informació es pot rebre amb la freqüència que un vulgui al correu electrònic per exemple. D'aquesta manera arriben per exemple, al correu electrònic, només les alertes de notícies que un vulgui amb la periodicitat que s'hagi triat.

7.1.4. Notificacions web

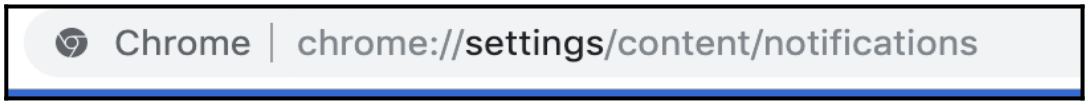
Tots els que ens hem instal·lat una app sabem què és, encara que potser no sabíem el nom, una notificació push. Una notificació push en una alerta que rebem al mòbil informant d'un fet. Un exemple seria quan rebem un avís quan ens ha arribat un missatge instantani. Fins fa no gaire per rebre aquest tipus de notificacions havíem d'emprar un mòbil i instal·lar-nos una app. Avui però, els navegadors d'internet tant de PC com de mòbil poden rebre notificacions push. Això ha obert un nou canal de comunicació web-visitant que veurem com

evoluciona ja que, en general, els usuaris solen desactivar les notificacions ja que correm el risc de rebre qualsevol notificació dels llocs web. En aquestes notificacions push en navegador, se'ls hi dui notificació web.

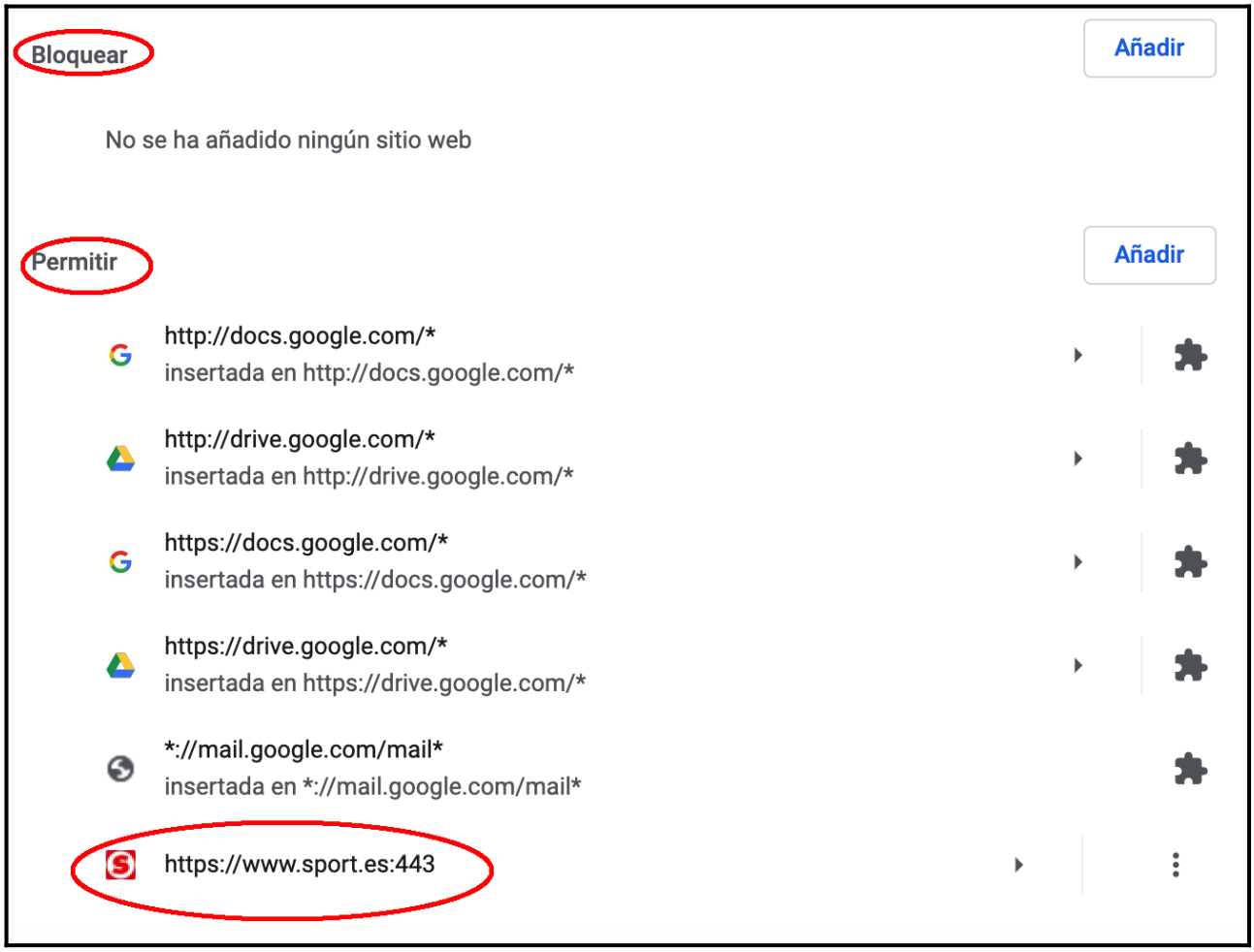
El model és molt senzill: Les pàgines web dins el seu codi incorporen una funcionalitat que emet notificacions als seus visitants si el seu navegador tecnològicament ho permet. En aquest cas, el navegador sol·licita el consentiment al visitant i sí aquest el dona, ja queda subscrit a les notificacions de la web. Aquestes notificacions funcionen fins i tot quan no s'està emprant el navegador però l'usuari en qualsevol moment les pot desactivar.

Avui, moltes pàgines web ofereixen aquest servei: premsa, blogs, botigues, etc.

Si estem emprant Google Chrome podem veure a quines pàgines web tenim habilitades les notificacions si anem a la barra d'adreces i escrivim: chrome://settings/content/notifications

I veurem alguna cosa de l'estil:

En aquest cas a «*Bloquear*» no tenim cap web bloquejada i a «*Permitir*», entre d'altres, permetem les de www.sport.es.

Quan el diari SPORT publiqui una nova entrada i encara que no estem consultant la seva web, rebrem una notificació com aquesta: (canviarà segons el sistema operatiu)

7.2. Creació de publicacions. Blogs

Un blog no és altra cosa que una plana web centrada en que el seu autor mostri publicacions (anomenades posts) i que permet que els visitants deixin comentaris. El que es considera com a primer blog el va crear un estudiant universitari que anava publicant a la web una mena de diari personal. En anglès s'empra el terme weblog per referir-se a un registre o diari a la web, i d'aquí en ve el seu nom.

Al tractar-se d'una plana web, als inicis, per crear un blog s'havien de tenir coneixements d'edició de planes web. A dia d'avui tenim una gran quantitat d'eines que fan possible que qualsevol creï i publiqui a internet un blog sense coneixements específics d'informàtica. Cal saber que fer un blog senzill és relativament fàcil però que si volem fer un blog professional el més segur és que acabem emprant les eines que permetin la màxima capacitat de control i operació del nostre blog. Igualment, un blog professional ha de tenir un disseny i continguts molt cuidats, ha d'anar «viu» (amb actualitzacions periòdiques), ha de tenir molt clar el seu objectiu, etc. En qualsevol cas, per iniciar-nos en el món dels blogs l'eina que emprarem servirà de sobres per a fer el nostre primer blog.

Un blog, al tractar-se d'una plana web, realment pot tenir qualsevol disseny però, en general, podem dir que un blog tindrà la següent estructura:

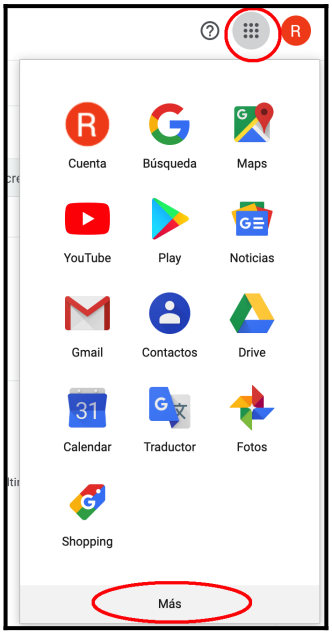
- Capçalera: Ubicada a la zona posterior de la plana, sol contenir el logo, un títol i un menú que permetrà la navegació. Així doncs, el seu objecte és identificar el blog i permetre'n la navegació.
- Columna principal: Sol ocupar tot l'ample de la plana i una mica menys si tenim barra lateral. El seu objecte és presentar les publicacions (posts).
- Barra lateral: No sempre està present. Cas d'haver-n'hi, sol estar a la part dreta i la seva amplada és més estreta que la columna principal. Sol emprar-se com a cercador, publicitat, mostrar els darrers articles publicats, els més populars, enllaços a xarxes socials, RSS, etc.
- Peu: Ubicat a la zona inferior. El seu objecte és mostrar informació general: Dades de contacte, política de privacitat, dades de copyright, enllaços a xarxes socials, RSS, etc.

Quan parlem del peu veiem que sol haver-hi enllaços a xarxes i socials i RSS. Això lliga amb el que vam veure al punt anterior del temari i podrem subscriure'ns als blogs per rebre notificacions quan a un blog del nostre interès s'afegeixi una publicació.

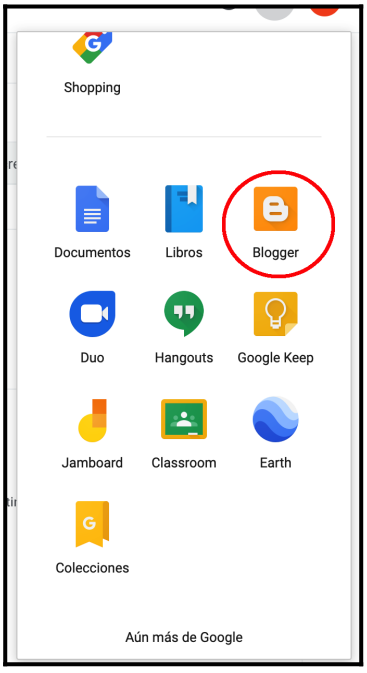
Les eines més conegudes per a crear blogs són Blogger i Wordpress. Enganxant amb el que hem comentat abans de les eines professionals, comentar que Wordpress te una versió «lleugera» i una versió «avançada». La primera senzilla i amb menys control i la segona, més complicada de gestionar però amb control

absolut. En el nostre cas emprarem Blogger ja que és una eina més de Google i ja hem creat un compte de Google en l'apartat del correu electrònic. A això hi sumem que és una eina fàcil d'emprar, amb l'estètica similar a d'altres aplicacions de Google i s'empra de manera massiva arreu del món.

Per accedir a Blogger el primer que hem de fer és entrar al compte de correu que vam crear al mòdul anterior i anirem a la icona d'aplicacions que ja coneixem «gràcies» al mòdul en què vam parlar de la gestió de contactes.

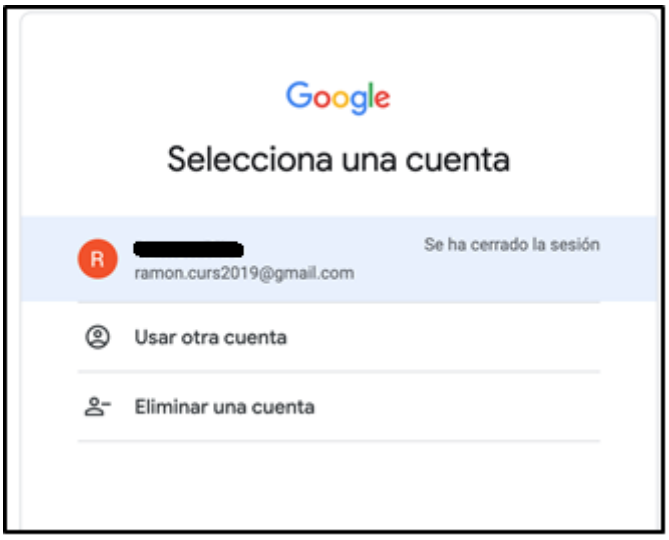
Cliquem «Más» i després «Blogger».

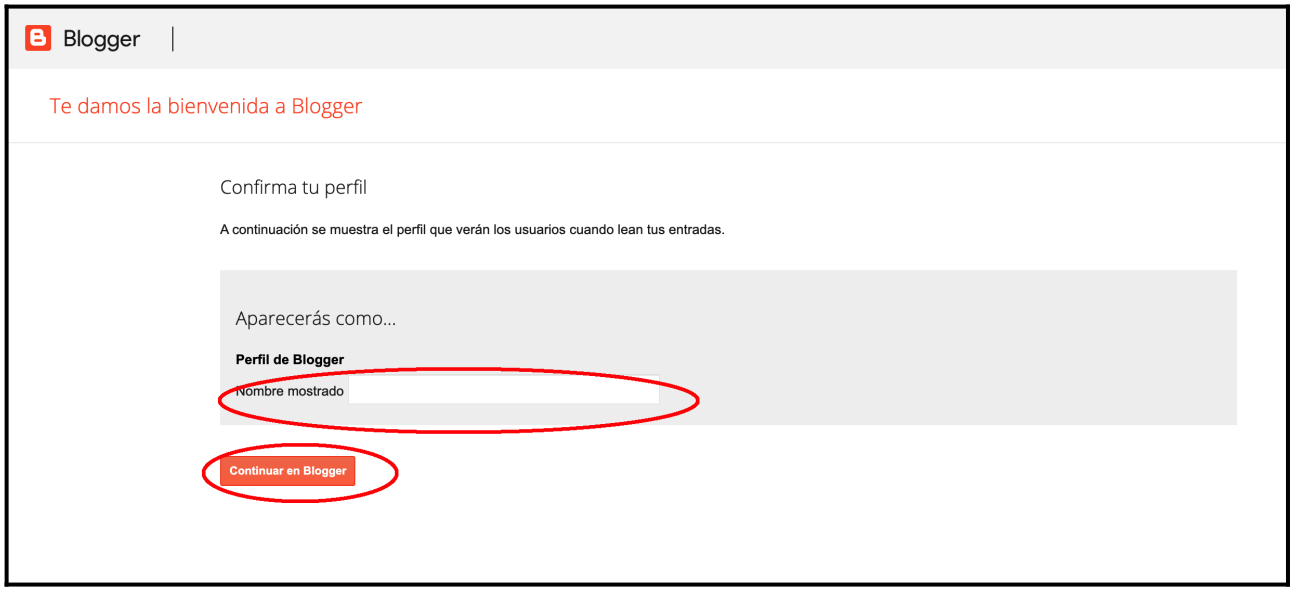
I accedirem a la plana principal de Blogger. Farem clic al botó «*Crea tu blog*».

I ens portarà a la pantalla d'accés a través d'un compte de Google. En el meu cas serà:

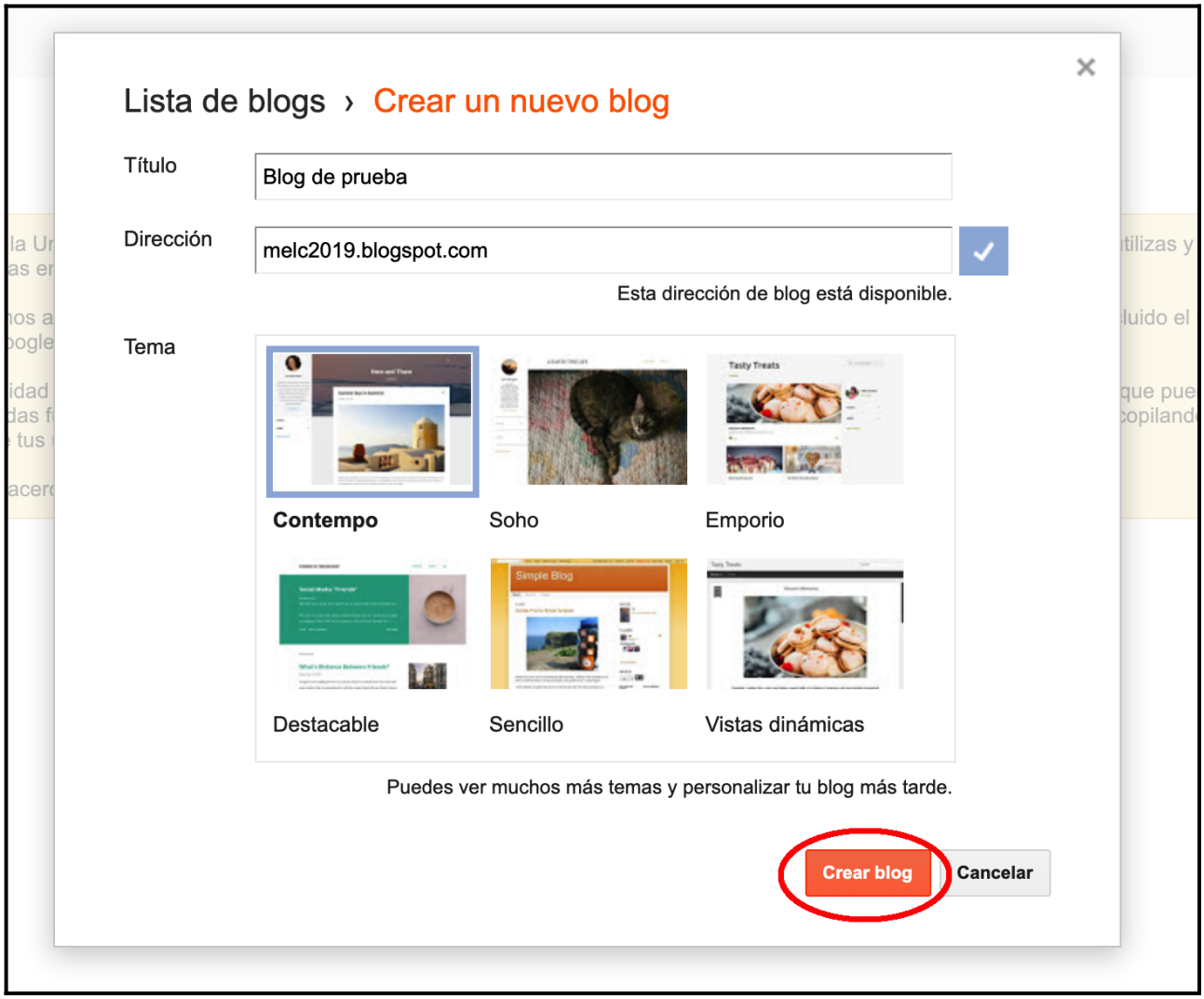
Ens demanarà contrasenya i entrarem a Blogger on ens demanarà com volem que ens identifiquen els altres (camp «*Nombre mostrado*») i farem clic a «Continuar en *blogger*».

I a la fi arribarem a la plana de maneig de Blogger. Crearem el nostre primer blog clicant «*Nuevo blog*» o «*Crear un blog*».

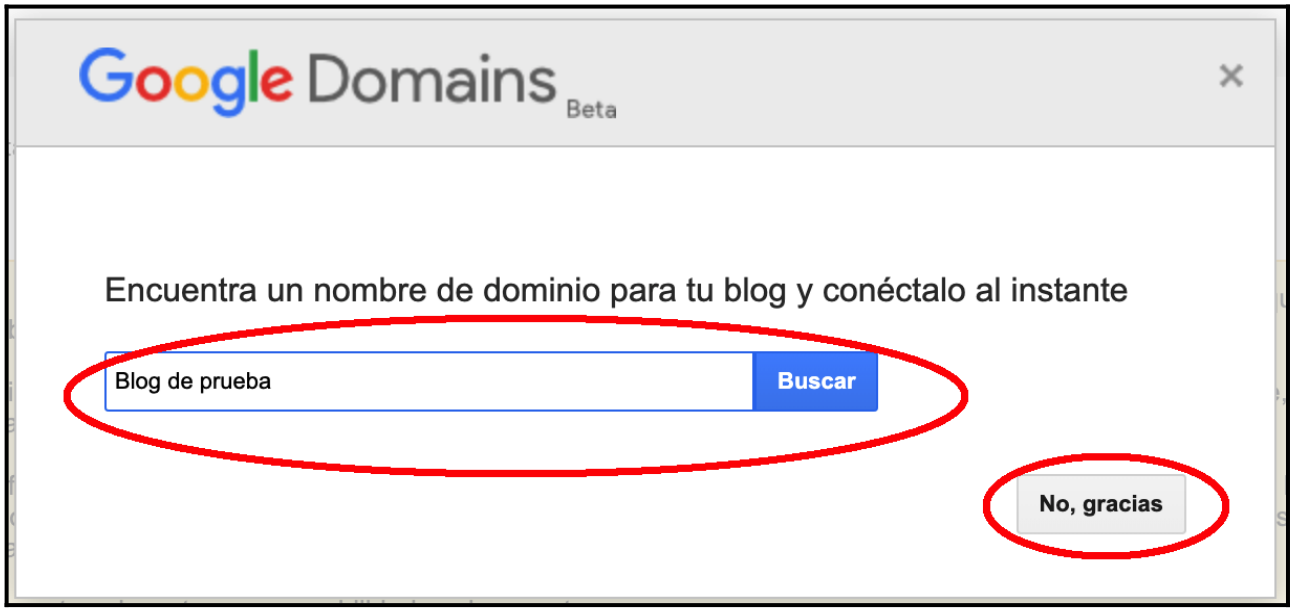

Farem clic després a «*Crear blog*».

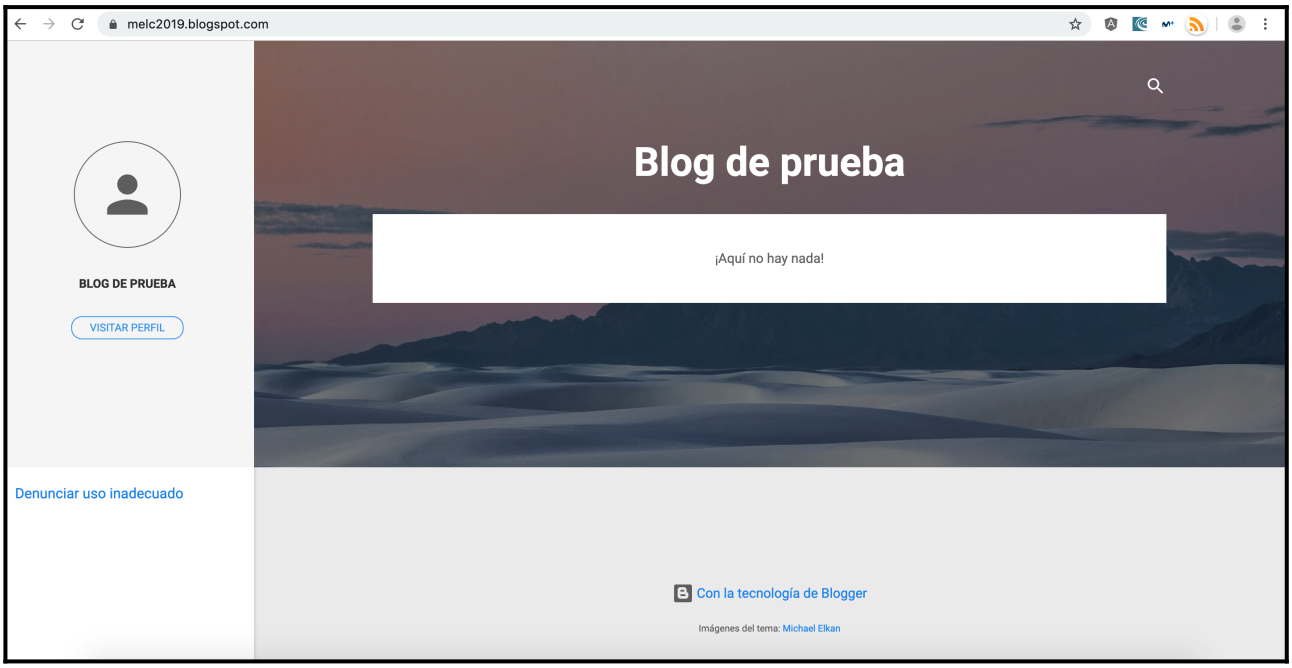

Omplirem el títol, l'adreça (com al correu electrònic, estem subjectes a disponibilitat) on es publicarà el blog i el tema (tipus d'estètica). L'adreça de publicació sempre serà (per defecte) al domini blogspot.com; això vol dir que l'adreça del nostre blog serà allò que haguem posat a adreça seguit de blogspot.com. En el meu cas jo he posat melc2019 i ell me crea com a adreça melc2019.blogspot.com.

Una vegada el blog està creat ens demanarà si volem cercar un domini pel blog. Això ens serviria per publicar el blog a un domini diferent de blogspot.com. Per aquest curs ens està bé que estigui on està i contestarem que no. Si pel contrari si ho volguéssim, a la barra de cerca es cercaria el domini on volem publicar.

Amb això haurem creat el blog. Aquest blog s'haurà publicat a la plana melc2019.blogspot.com (en el meu cas) i per accedir-hi el que hem de fer és obrir un navegador web i anar en aquesta adreça i ens resultarà:

Per tant podem veure que el blog te dos maneres de veure's, una privada, que és des d'on hem creat el blog abans i una pública que és la que es veu a l'adreça d'internet que hem escollit. A la primera se li sol dir accés des del panell de control o àrea privada i a la segona la vista pública.

Ens falta ara saber quines eines mínimes necessitam per donar més contingut al nostre blog i que, com suposareu, es fa des de l'àrea privada. Una vegada creat el blog veurem alguna cosa semblant a la imatge següent:

Els elements més significatius són:

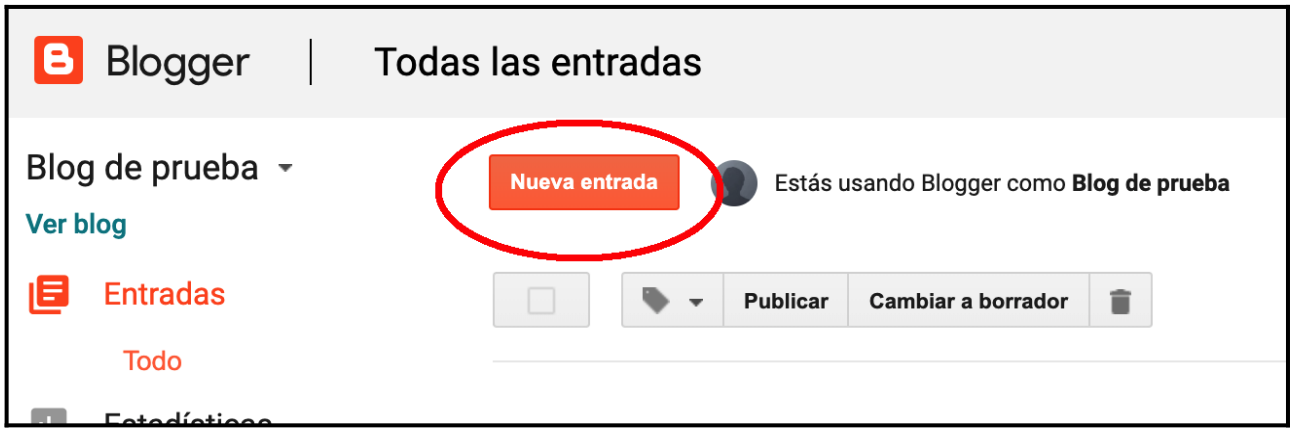
- «Entradas»: El llistat d'entrades (posts) del nostre blog. Actualment buit ja que acabem de crear el blog.
- «Estadísticas»: Diferents estadístiques de visites del nostre blog.
- «Diseño»: Definició de la manera en que la plana web del nostre blog s'estructura.
- «Tema»: El tipus d'aspecte del nostre blog en referència a colors, fonts, tipus de menús, etc. Per als usuaris més avançats, es té accés a l'HTML de la plana i es poden realitzar modificacions a nivell d'edició de plana web.
- «Configuración»: Opcions referides al configuració general: títol. Descripció, política de privacitat, idioma, etc. A les entrades i comentaris: Hi ha moderació o no, qui pot comentar, número màxim d'entrades a la plana principal, etc. I moltes altres que el millor és anar provant i incorporant les que resultin del nostre interès particular.

- «Ayuda»: En línia amb la resta d'eines de Google i del que parlàvem del punt anterior, aquí trobarem informació de totes les opcions que posa al nostre abast Blogger.

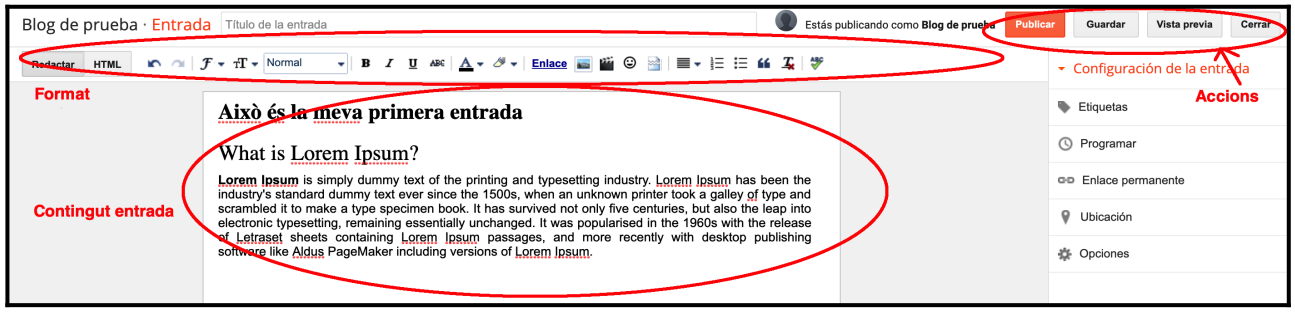
Abans de continuar donant contingut al nostre blog comentar que amb un únic compte de Google podem tenir més d'un blog. La zona des d'on gestionem la creació de nous blogs així com l'accés a ells és a la part superior esquerra del nostre panell de control:

Ara crearem una entrada al nostre blog i veurem com es visualitza també a la zona pública. Farem clic a «*Nueva entrada*».

I això ens durà a una plana on a la part central escriurem allò que volem publicar i amb la barra d'icones li donarem el format desitjat.

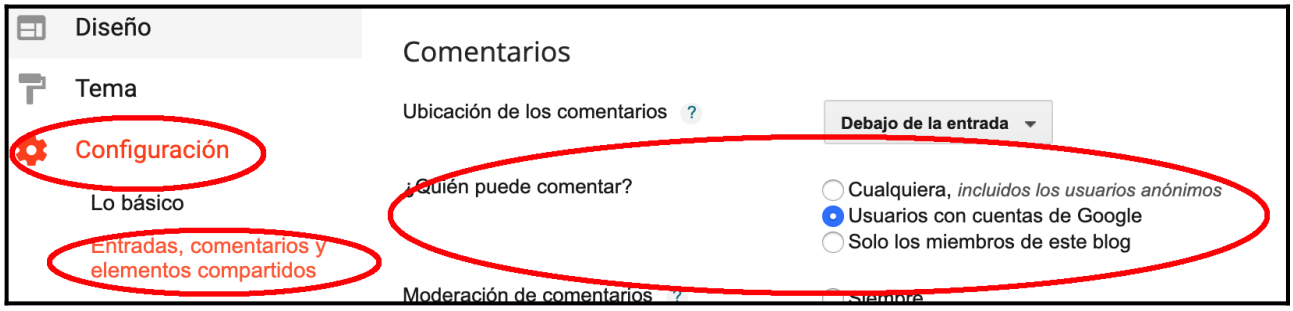
En aquest punt podrem:

- «Publicar»: Publicarà l'entrada a la zona pública. Mentre no es faci a la zona pública no es visualitzarà la nostra entrada.
- «Guardar»: Guarda l'entrada.
- «Vista previa»: Ens mostra com es veurà l'entrada a la zona pública.
- «Cerrar»: Tanca la plana d'entrades i torna a la plana principal de la zona privada.
- «Configuración de la entrada»: Podrem fer configuracions personalitzades per a aquesta entrada del blog. Per exemple, com es comportarà amb als comentaris.

Després de publicar, si anem a la zona privada veurem que s'ha publicat la meva primera entrada.

Veurem que hi ha un enllaç per publicar comentaris. Per modificar qui pot comentar a les opcions de configuració del nostre panell de control hi trobarem les opcions que són: qualsevol persona que visiti el blog, qualsevol persona que s'identifiqui com a usuari de Google o els membres del nostre blog.

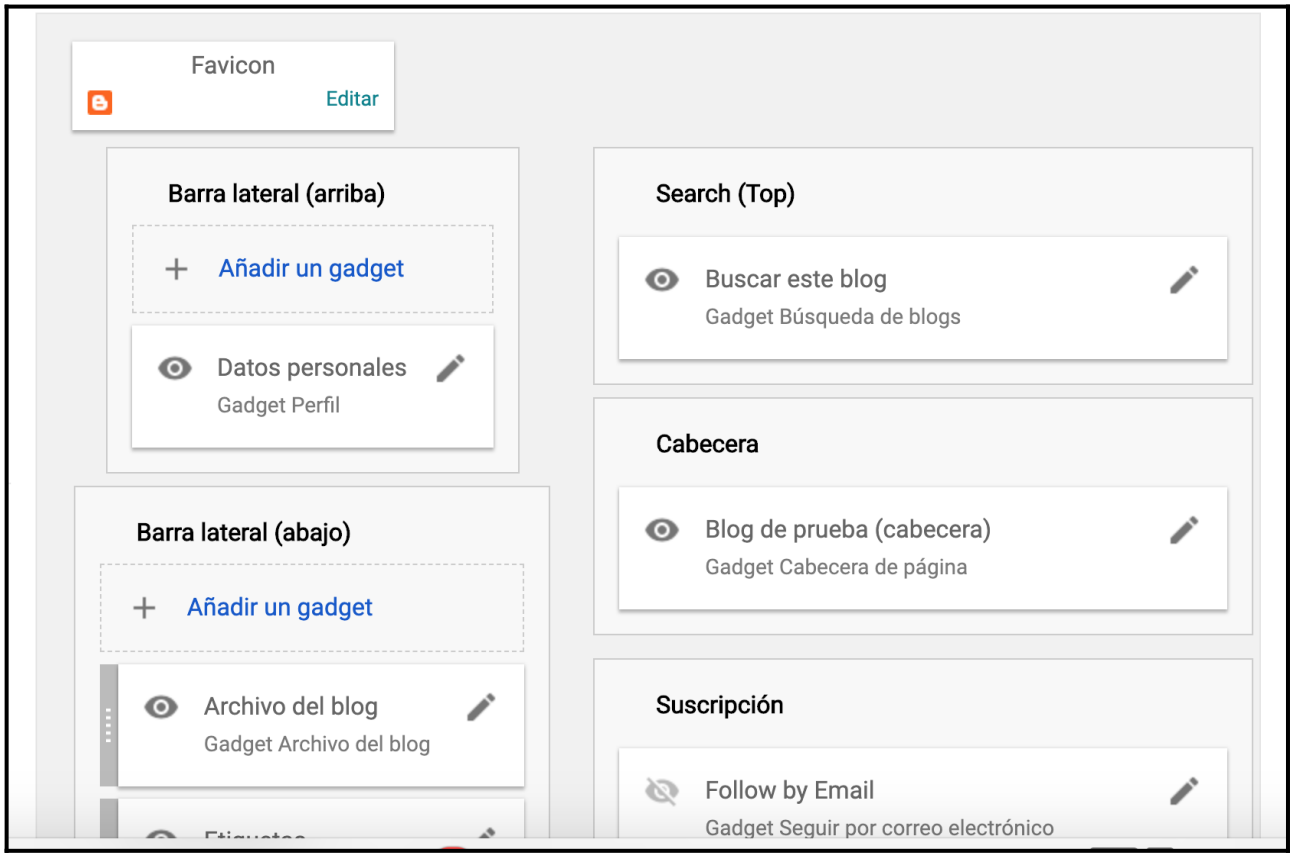

I si volem afegir autors/membres del blog, anirem al menú de configuració apartat «*Lo básico*» i a «*Permisos*» podrem afegir més autors.

Com que a totes les eines de Google les opcions són moltíssimes i és impossible de tractar-les a un apartat d'un curs, amb el què hem vist ja podrem crear el nostre primer blog o publicar-lo a Internet. Per acabar veurem una mica el comportament de l'opció de menú «Diseño» que ens permetrà canviar l'estructura final del nostre blog. Farem un parell de modificacions com a prova. Amagarem les dades personals del blog (barra esquerra superior) i afegirem l'opció d'exportar el contingut del nostre blog en format RSS.

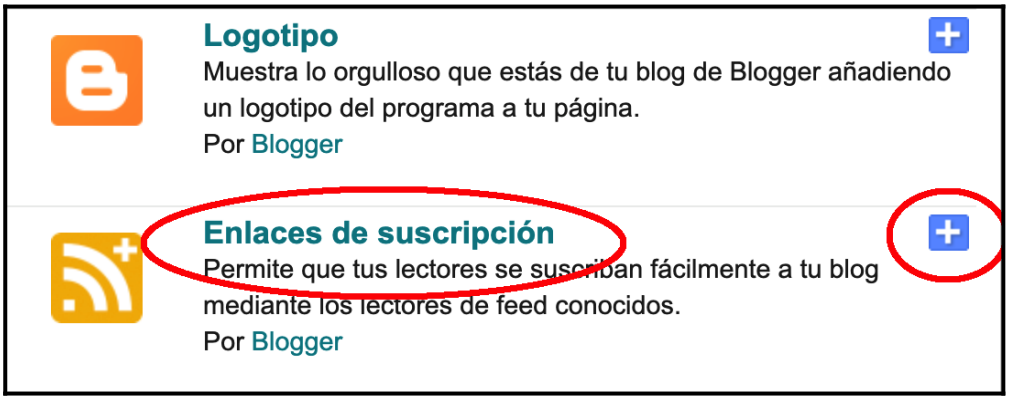
Si anem a l'opció «Diseño» al nostre panell de control veurem alguna cosa semblant a la imatge següent. En ella es veu l'estructura dels blocs de la nostra plana i dins de cada bloc veiem el que s'anomenen gadgets, que són components predissenyats que tenen diferents funcions. Així el gadget «*Datos personales*» mostra les dades del meu perfil de Google i «Buscar este blog» ens mostrarà la barra de cerca. Podem moure els gadgets d'un lloc a l'altre arrossegant-lo com fem amb els correus de Gmail o com fem amb el nostre gestor d'arxius Windows (per exemple).

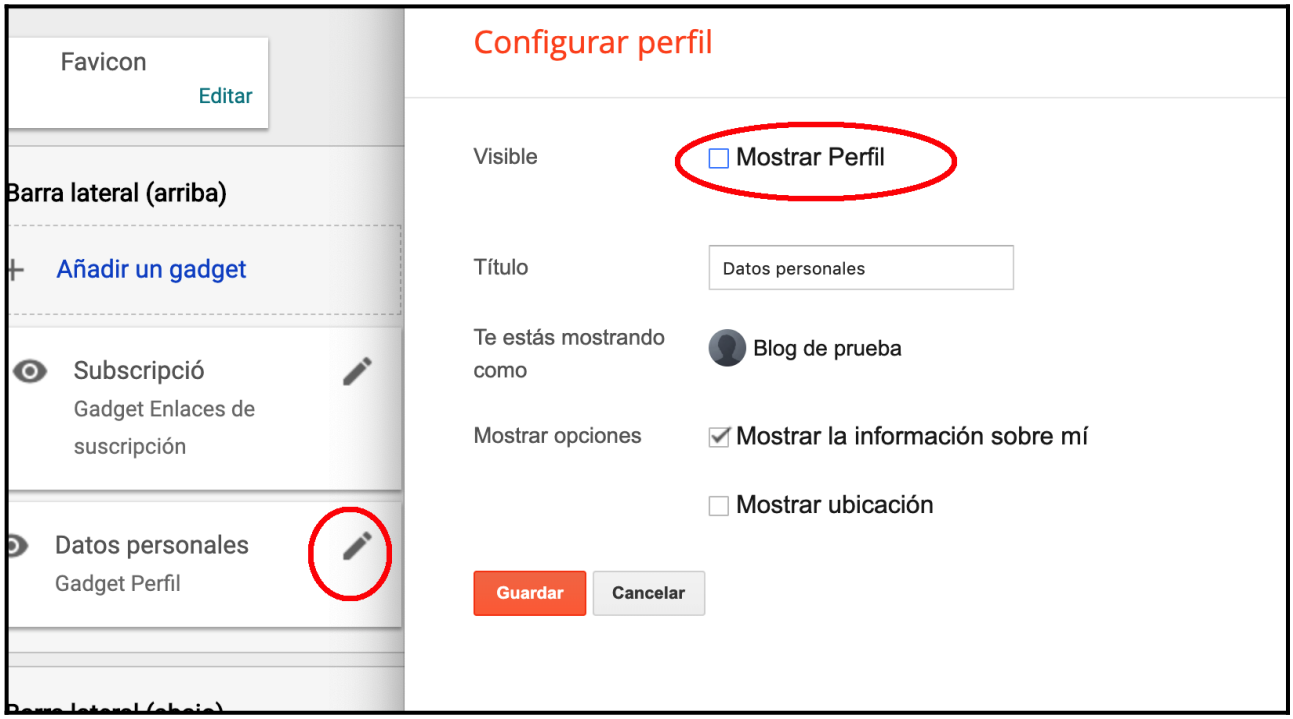
També en podem afegir de nous o configurar-ne un d'existent:

El que farem ara és afegir el gadget de compartició RSS i Atom i desactivarem el de «*Datos personales*». Farem clic a «*Añadir un gadget*» i cerquem el que volem afegir:

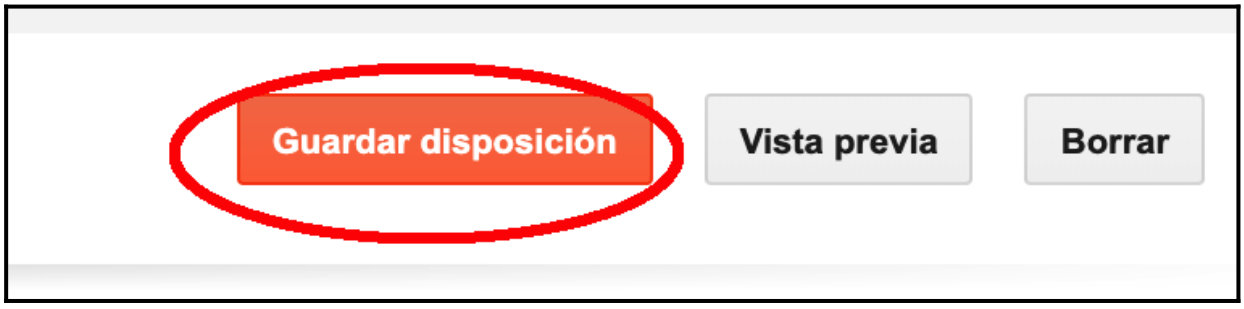

I ens demanarà un títol per al gadget.

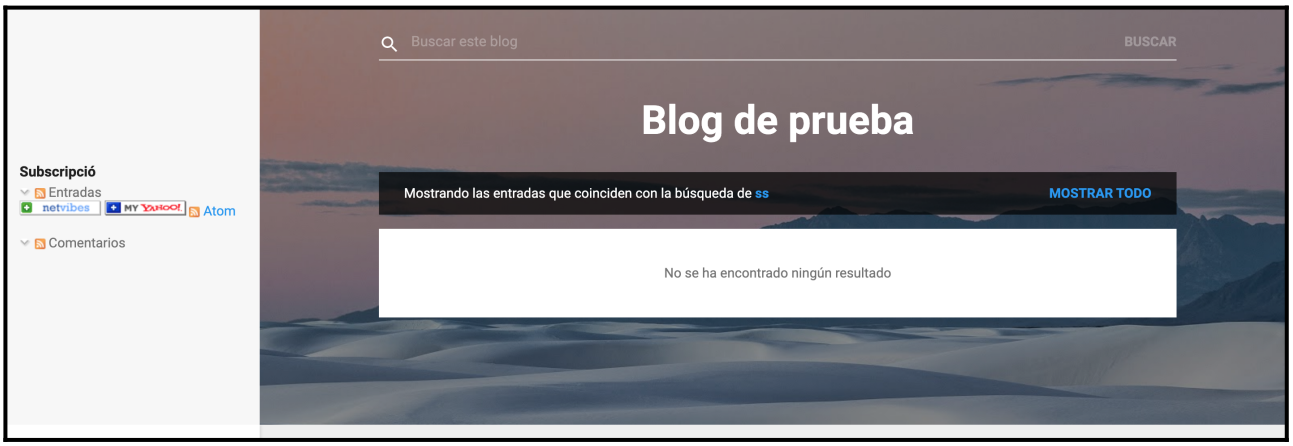
Ara modificarem el gadget «*Datos personales*» i el desactivarem:

Farem clic al botó de «Guardar» i ens torna a portar a la plana de «*Diseño*». Allà guardarem tots els canvis:

I anirem a la zona pública del nostre bloc, resultant:

Efectivament ja no surten les meves dades de perfil i sí surten els enllaços de subscripció RSS i Atom (entre d'altres). Amb això, qualsevol persona interessada es podria subscriure amb un lector RSS o Atom a les publicacions del nostre blog.